

ת"פ 4313/09 - המבקשת: הב"ה - מרכז גביית קנסות, אגרות והוצאות - פלילי נגד הנאשם: אחמד אבו אל קיעאן

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 4313-09 מ.י. לשכת תביעות מרחב נגב - באר
שבע נ' אבו אל קיעאן ואח'

בפני כב' השופט אור אדם
המבקשת: הב"ה - מרכז גביית קנסות, אגרות והוצאות - פלילי
נגד
הנאשם: אחמד אבו אל קיעאן

החלטה

1. מדובר בבקשה של המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות (להלן: "**המרכז**"), למתן צו מאסר במקום קנס שלא שולם.
2. ביום 19.9.11, נדון הנאשם לעונשים שונים ובהם קנס בסך 1,000 ₪ או 14 ימי מאסר תמורתו. הנאשם לא שילם את הקנס במועד, ולכן נשלחה אליו ביום 21.11.13, הודעה בטרם הפעלת פקודת מאסר. לאחר שהנאשם לא פנה למרכז או לבית המשפט, הוגשה בקשה זו למתן צו למאסרו.
3. במסגרת רע"פ 837/12 **מדינת ישראל נ' גוסקוב** (20.11.12), נקבע כי לא ניתן להורות על מאסרו של אדם חלף קנס, מבלי שניתנת לו התראה ואפשרות להגיש בקשות בעניין זה. כב' השופט רובינשטיין הדגיש שמטרת המאסר חלף קנס היא להביא לתשלום הקנס, והיא אינה נושאת בחובה תכלית עונשית כשלעצמה. בנסיבות אלה, בהסדר הביניים בעניין גוסקוב נקבע כי במכתב ההתראה מהמרכז, יופיעו מועד גזר הדין, סכום הקנס שלא שולם, וקרן ופיגורים (החוב), ימי המאסר שנגזרו לריצוי חלף הקנס ככל שלא ישולם, ונקיבת תקופת זמן של 15 יום שבמהלכה ניתן להסדיר את החוב, או לפנות לבית המשפט שקבע את הקנס והמאסר לשם השגה בשאלה אם שולם הקנס אם לאו. כן יאמר במכתב הדרושה, כי בידי החייב לפנות למרכז לגביית קנסות הן לשם ברור וטענה כי החוב שולם על-ידי הצגת אסמכתא, או לשם בקשה לדחיה או פריסה של החוב. בפסק הדין הסופי, ניתן תוקף מחייב להסדר הביניים, בצירוף מתן אפשרות להשגה שיפוטית. לגבי אפשרות זו נפסק: "**אשר למסגרת המשפטית שבגדרה תיעשה ההשגה... סבורני כי הדרך המתאימה ביותר היא במסגרת בקשה לעיכוב ביצוע הקנס והמאסר חלף הקנס. משהודע לחייב על הבקשה לביצוע צו המאסר, בידו לפנות בבקשה לעיכוב ביצועו של הקנס ולעיכוב ביצועו של המאסר חלף הקנס, בגדרי סעיף 87 לחוק העונשין...**"
4. בענייננו, בהתראה שנשלחה לנאשם ושלגביה קיים אישור מסירה, מיום 9.12.13, נאמר: "**אם שילמת חובך, אתה רשאי לפנות תוך 15 ימים למרכז לגביית קנסות או לבית המשפט שהשית עליך את הקנס והמאסר בהשגה בטענה זו...**" עולה מהתראה זו כי האפשרות היחידה לפניה לבית המשפט, הינה אם קיימת טענה כי החוב שולם. זאת ותו לא. הדבר מתיישב עם הסדר הביניים, אולם לא עם פסק

הדין הסופי.

5. בתי המשפט קבעו לא אחת לאחר הלכת גוסקוב, כי הרציונל שבקביעת בית המשפט העליון, מחייב מתן אפשרות לנאשם לפנות לבית המשפט בטענות שונות, הן לעניין תשלום הקנס והן לעניין בקשה לארכה לתשלום או דחיית המאסר. במסגרת ע"פ 29/13 **יעקב בירנבוים נ' מדינת ישראל** (2013), נקבע כי הלכת גוסקוב יפה לאותם מקרים בהם מוצו ההליכים ואין הנידון משיג על עצם הרשעתו או ענישתו, אלא בפיו טענות לפיהן הקנס או חלקו כבר שולם, או שיש ליתן לו ארכה לתשלומו, הכל בגדר סמכות הערכאה הדיונית לעכב ביצועו של עונש. בת"פ (שלום קריות) 210/08 **המרכז לגביית קנסות נ' קשקוש** (27.6.13), נקבע כי הנוסח האמור אינו עומד בהנחיות שהותוו בפרשת גוסקוב, בהיותו מגביל את ההשגה רק לשאלה אם הקנס שולם או לא. נוסח זה מתעלם מאפשרות החייב לפנות לשם דחיית העונש מכוח סעיף 87 לחוק העונשין התשל"ז - 1977, זכות אודותיה יש ליידע את החייב. גם בת"פ (שלום כפר סבא) 4637-11-10 **שמעון ציאני נ' מדינת ישראל** (23.12.13), נקבע כי יש לאפשר לחייב להשיג על ההחלטה לאסור אותו כאשר לא שילם קנס, על מנת לבחון את אפשרות תשלום הקנס בטרם יישום שלילת החירות. מכאן שבהודעה שמוסר המרכז לחייבים, לפני הפנייה לבית המשפט, חייב הוא ליידע את החייבים בדבר הזכות לפנות לבית המשפט לא רק על מנת לבחון את אפשרות תשלום הקנס, אלא גם בבקשה לעיכוב ביצוע עונש הקנס. בת"פ (קריות) **המרכז לגביית קנסות נ' חוסיין** (5.11.13), נקבע בדומה כי הנוסח שנשלח על ידי המרכז לגביית קנסות, איננו הולם את הלכת גוסקוב. בעקבות החלטה זו הודיעה המדינה ביום 8.1.14 כי תשלח למשיב אגרת מתוקנת, הכוללת את אפשרות ההשגה לפי סעיף 87 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 וככל שהמשיב לא יסדיר את חובו או יפנה לבית המשפט בהשגה לפי סעיף 87 לחוק העונשין, תפנה המבקשת בשנית לבית המשפט בבקשה לחתום על פקודת המאסר.

6. **מכל האמור לעיל עולה כי ההודעה שנשלחה לנאשם, לפיה ניתן לפנות לבית המשפט רק אם כבר שילם את החוב ורק בהשגה בטענה זו בדבר תשלום הקנס - איננה עומדת בתנאים שנקבעו בהלכת גוסקוב.**

7. אני דוחה איפוא את הבקשה למתן צו מאסר במקום קנס. המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות ישלח לנאשם הודעה מתוקנת על פי הנוסח ההולם את האמור בהלכת גוסקוב. אם הנאשם לא יגיש בקשה מתאימה תוך 15 יום לאחר שתימסר לו ההתראה, ניתן יהיה להגיש בקשה חדשה להוצאת צו מאסר.

ניתן היום, י"ב אדר תשע"ד, 12 פברואר 2014 במעמד הצדדים.